

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

ФІЗИКО-ТЕНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фізики і методики викладання

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітня програма: **«Середня освіта (фізика та математика)»**

Предметна спеціальність: **014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)**

Спеціальність: **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1

Від 28 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи педагогічної майстерності
Викладач (-і)	Яблонь Любов Степанівна
Контактний телефон викладача	0682340817
Е-mail викладача	lyubov.yablon@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	<u>Очний</u> /заочний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щосереди
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Основи педагогічної майстерності» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки студентів за освітньою програмою «Середня освіта (Фізика та математика)» на другому році навчання. Вона забезпечує формування у студентів науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та спрямована на отримання студентами систематизованих знань що стосуються підготовки активних, висококваліфікованих, професійно грамотних вчителів, здатних творчо мислити і працювати в сучасній школі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою дисципліни є професійно-педагогічна підготовка фахівців до педагогічної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах; формування у майбутніх вчителів фізики, астрономії та математики потреб професійно розвиватися, саморозвиватися і самовдосконалюватися; максимально повно проявляти свій індивідуальний потенціал, творчо його самореалізовувати у професійній діяльності.</p> <p>Ціллю курсу є формування знань та умінь студентів про основні вимоги, які ставить суспільство перед сучасним творчим учителем нової школи.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність категорії «педагогічна майстерність», складники 	

педагогічної майстерності та їхні характеристики, критерії, рівні майстерності;

- специфіку і структуру педагогічної діяльності;
- методи вивчення перспективного педагогічного досвіду, оцінювання творчого потенціалу особистості;
- специфіку, стилі, етапи педагогічного спілкування, ознаки особистісно-діалогового спілкування;
- складові невербальної поведінки педагога;
- типи, структуру, динаміку конфліктів у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього розв'язання;
- культуру, техніку, риторичні аспекти педагогічного мовлення;
- педагогічний такт та етику діяльності викладача;
- особливості педагогічного впливу на особистість,
- створення ситуацій успіху;
- методи саморегуляції емоційних станів, шляхів професійного самовиховання і самовдосконалення;
- теорії навчання.

вміти:

- самостійно аналізувати педагогічну дійсність, визначати шляхи її удосконалення;
- раціонально планувати педагогічну діяльність, визначати її завдання, створювати для неї умови;
- розрізняти і критично аналізувати основні педагогічні технології;
- управляти своїм станом та поведінкою, доцільно використовуючи невербальні засоби у спілкуванні;
- аналізувати, вирішувати педагогічні ситуації;
- визначати стилі педагогічного спілкування, вирішувати проблеми педагогічного спілкування.
- аналізувати педагогічні конфлікти та вибирати ефективні шляхи їхнього розв'язання;
- застосовувати теорії навчання на практиці.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної
дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16

самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий	
3	014 Середня освіта	2	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні	сам. роб.
Змістовий модуль 1 Педагогічна майстерність і техніка вчителя				
Тема 1. Вступ до педагогічної діяльності. Розповідь вчителя як фрагмент педагогічної діяльності.		2	2	4
Діагностування педагогічної спрямованості студентів. Обговорення основних теоретичних положень: поняття «освіта», «педагогічна діяльність», «якості вчителя» тощо. Діагностика професійної позиції студента в ситуаціях організації взаємодії з аудиторією. Моделювання творчого задуму педагогічної розповіді. Публічний захист теми, надзавдання і структури педагогічної розповіді.				
Тема 2. Майстерність вчителя в керуванні психічним самопочуттям. Комунікативність учителя.		2	2	4
Діагностика рівня емоційної стабільності і здатності до керування психологічним самопочуттям. Обговорення основних теоретичних положень. Виконання вправ на розвиток умінь психофізичної саморегуляції, налаштування на наступну діяльність. Діагностика рівня сформованості у студентів комунікативності як професійно значущої здібності педагога. Перевірка головних				

<p>теоретичних положень з теми. Виконання вправ на розвиток професійної комунікативності. Моделювання педагогічної ситуації: проведення початкового етапу індивідуальної бесіди для встановлення емоційного контакту із співрозмовником.</p>			
<p>Тема 3. Вибір учителем стратегії взаємодії. Організація і проведення індивідуальної бесіди. Майстерність педагогічного спілкування у діалозі. Діагностика індивідуальних особливостей студентів. Обговорення головних теоретичних положень з теми. Стратегія взаємодії як засіб розв'язання педагогічної ситуації. Ефективність використання різних стратегій взаємодії в педагогічних ситуаціях. Стель взаємин та педагогічний такт, їх вплив на вибір і реалізацію стратегії взаємодії. Виконання вправ на аналіз педагогічних ситуацій та обґрунтування стратегії дії. Моделювання педагогічної ситуації «Вибір та реалізація стратегії взаємодії». Ознайомлення студентів з методикою контактної взаємодії. Обговорення основних теоретичних положень з теми. Моделювання педагогічної ситуації «Розробка та проведення індивідуальної бесіди на запропоновану тему». Здійснення індивідуальної бесіди як спонтанної взаємодії. Аналіз особистих досягнень студентів, перспектив навчання.</p>	2	2	4
<p>Тема 4. Вивчення досвіду передових учителів – шлях до педагогічної майстерності. Діагностика психологічної готовності до опанування нового у професійній діяльності. Обговорення головних теоретичних положень. Публічний захист досвіду роботи вчителя-майстра.</p>	2	2	6

Змістовий модуль 2 Педагогічні теорії та технології викладання як засіб підвищення педагогічної майстерності			
Тема 6. Технологія роботи із сервісами: Google Class Time, Learningapps.	2	2	6
Тема 5. Педагогічні теорії сучасного навчання. Сучасні теорії навчання. Діяльнісний підхід до навчання. Біхевіористський стиль. Когнітивний стиль. Конструктивізм і коннективізм.	2	2	2
Тема 6. Моделі змішаного навчання. Модель обертання. Гнучка модель «Flex». Модель «Інтенсивна» ординатура. Збагачена віртуальна модель. Модель «Автономна група». Моделі групи «Особистий вибір».	2	2	2
Тема 7. Перевернутий клас. Мікро-навчання.	-	2	2
ЗАГ.:	14	16	30
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf .</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <p>поточний контроль:</p> <p>70 балів – виконання вправ та захист проєктів на практичних заняттях (10 балів за кожну тему);</p> <p>та підсумковий контроль:</p> <p>30 балів – підсумкова робота</p> <p>Об'єктами поточного контролю є:</p> <p>а) систематичність, активність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни,</p> <p>б) рівень знань теоретичних питань практичної роботи;</p> <p>Контроль систематичного виконання <i>самостійної роботи</i> та активності на практичних заняттях. Оцінювання знань здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час практичних занять проводиться за такими критеріями:</p>		

	<p>1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;</p> <p>2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;</p> <p>3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;</p> <p>4) вміння моделювати різні педагогічні ситуації та застосовувати різні теорії навчання на практичних заняттях;</p> <p>4) логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виконанні вправ на практичних заняттях.</p>
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова робота виконується у формі підготовки сценарію уроку, в якому використано отримані знання з дисципліни.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться у вигляді тренінгів, майстер-класів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умов відвідування лекцій, активної участі на практичних заняттях та виконання завдань, які оцінюються.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Залік виставляється за умов виконання програми курсу на останньому занятті вивчення дисципліни.
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Всі контрольні завдання студент виконує самостійно.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Порушення вимоги самостійності виконання завдань курсу призводить до нульової оцінки за відповідний контрольний захід.</p> <p><u>Відвідування занять</u> Пропущене заняття відпрацьовуються шляхом демонстрації виконання всіх завдань пропущеного заняття.</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Можливе зарахування результатів неформальної освіти через експертизу джерела викладачем.</p>	
8. Рекомендована література	

1. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 608 с.
2. Педагогічна майстерність / За ред. І. Зязюна. – К., 1997. – 349 с.
3. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І. Зязюна. – К., 2004. – 422 с.
4. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – 576 с.
5. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник. – К., 2002. – 560 с.
6. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.
7. <https://d-learn.pnu.edu.ua/>

Викладач
д. ф.-м. н., професор кафедри фізики і методики викладання
Яблонь Любов Степанівна